

NEKROLÓG

Évtizedek munkája az agráriumbért *Dr. Lengyel Lajos (1937–2020)*

A Sopron megyei Szil községben 1937. augusztus 27-én született Lengyel Lajos gazdálkodó és varrónő szüleitől a munka szeretetét, kiemelkedő szorgalmat és kitartást örökölt. Bár életútja szülőfalujából Mosonmagyaróváron keresztül messzire, a mezőtúri főiskolai kar főigazgatói székébe repítette, Lengyel Lajos tudatosan kézben tartotta, mindig kellő előrelátással és átgondoltan tervezte, alakította életét.

A Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémián eltöltött „tanulóévek” után 1968-69-ben a II. Tiszai (Kisköre) Vízlépcső és Öntözőrendszerei mezőgazdasági, műszaki és közgazdasági megalapozását segítő MÉM Tiszavidék Mezőgazdaságfejlesztési Irodájának közgazdasági osztályvezetőjeként tervezői, gazdasági tanácsadói és vezetői tevékenységet végzett. A Debreceni Agrártudományi Egyetem Főiskolai Karán, Mezőtúron 1974-től főiskolai tanárként és tanszékvezetőként a kar új Mezőgazdasági Tanszékének beindításában vett részt. Mint a főiskolai kar első tudományos igazgatóhelyettese, közreműködött a kari kutatómunka alapjainak lerakásában, szellemiségének kialakításában. 1990-től már a Gödöllői Agrártudományi Egyetemhez tartozó mezőtúri Főiskolai Kar főigazgatójaként a rendszerváltás megújítást kiváltó, szükségszerű teendőinek elvégzése képezte feladatát. A rendszerváltás után oktatóként (egyetemi docens, majd professzor) és kutatóként is számos új kihívással találkozott, amelyeket sikeresen megoldott.

A gyakorlati munka sem állt tőle távol. A Zagyvarékasi Béke Termelőszövetkezet (amelynek 1982-től termelési elnökhelyettese is volt) gesztorságával megalakult

AGROCOOP Állattenyésztési és Takarmánytermelési Rendszer igazgatójaként termelésfejlesztő, integráló és tanácsadó szerepe is volt az 1980-as években.

Munkahelyeit – mint felkészült és elismert szakember – mindig „meghívásos alapon” választotta, s minden új kínálkozó lehetőséget szakmai kihívásnak, az önmegvalósítás újabb állomásának, megmérettetésnek tekintett. Új munkahelyein mindig a folyamatos megújulás letéteményese volt. Ez volt a záloga annak, hogy vállalt feladatokat valamennyi területen siker koronázta. A munkahelyek sorából az is kiérezhető, hogy az egyetemi létet, a jövő nemzedék oktatását, nevelését, a tudományos kutatást tekintette szívügyének, élethivatásának. 1997-ben a közgazdaságtan tudományágban habilitált, majd 1998-ban egyetemi

tanári kinevezést kapott. Lengyel Lajos 2007-től, mint a jogutód Szolnoki Főiskola első „professor emeritusa”, még aktívan tanított, s 2016-ig záróvizsga-bizottsági elnöki teendőt is rendszeresen ellátott.

Vezetői tevékenységét mindig az alkotó közösség munkájára alapozta. Mindennapi vezetői gyakorlatában azt célozta meg, hogy az átlagos képességű embereket, szervezeteket átlagon felüli tettekre tegye képessé. Lengyel Lajos azt az elvet vallotta, hogy „a vezetés nehéz munkájának egyik fontos pillére az ember, az egyén személyes méltóságának tiszteletben tartása. Erre mindenkinek, akik az emberi sorsok alakításának 'gazdáí', befolyásolói, törekedni kell.” Vezetői céljainak megvalósítását logikus, szigorúan szakmai alapokon nyugvó érvelése, kiváló vitakészsége is segítette.

Lengyel Lajos szakmai-közéleti tevékenysége szerteágazó volt: a fentebb említett felsőoktatási intézményeken kívül több egyetemen és főiskolán meghívott előadóként tanított, számos agrár-felsőoktatási tankönyv társszerzője volt. 1970–1974 között a FAO/UNDP konzultatív vegyes bizottságának tagjaként és szakértőjeként tevékenykedett. 1970 óta több megyei szervezet tagja, vezetője volt. Eredményes szakmai és közéleti munkáját rangos kitüntetésekkel ismerték el (többek között Munka Érdemrend ezüst fokozata, 1980; Magyar Felsőoktatásért Emlékérem, 1993; MKT Széchenyi Emlékérem, 1995; J.-N.-Sz. Megyéért Díj, 1995; Pro Facultate kitüntetés, 1997; Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztje, 1997; J.-N.-Sz. megyei területi Príma-díj (tudomány), 2005; Életfa Emlékérem bronz fokozata, 2007).

Lengyel professzor úr 2010-ben kapta meg alma materében az aranydiplomát. A gyémántdiploma átvételi lehetősége 2020 szeptemberében már nem adatott meg számára.

Lengyel Lajos mint ember is több tekintetben „kilógott a sorból”, még véletlenül sem lehetett „szakbarbárnak” titulálni: hallgatóként több sportágban (labdarúgás, kézilabda) igazolt sportoló volt, valamint szabadidejében szívesen evezett, s népi táncosként, valamint az akadémiai klubrendezvényeken a „parkett ördögének” nevezték, annyira jól táncolt. Szerette a zenét: hangszeren játszott, az Akadémián zenekari tag is volt. Szolnokra, majd Mezőtúrra kerülve a tenisz, a horgászat, a teke és a síelés jelentett számára felüdülést.

Lengyel professzor megszerzett tudását önzetlenül továbbadta, abból sokaknak ajándékozott kisebb-nagyobb szeletet: hallgatóinak, de munkatársainak is, különösen a fiataloknak. Nagy figyelmet fordított támogatásukra, tudományos ambícióik, előmenetelük segítésére. Több doktori iskolában fiatal oktatók sorát segítette kritikai észrevételeivel, hasznos tanácsaival PhD-fokozatuk megszerzésében (szigorlati bizottsági tag, opponens és bírálóbizottsági tag minőségben).

Végző nyugalomra – az időközben, 2020. augusztus 5-én szintén elhunyt szeretett Feleségével együtt, kérésüknek megfelelően – az Óvári temetőben, szűk családi körben helyezték 2020. augusztus 25-én.

Vizdák Károly